

30605
GK-62

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-824/5303/10223
Konu : Yazılı soru önergesi

26. / 05 / 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-143747 sayılı yazı,
b) 21/10/2013 tarihli ve 4382/8426 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30605 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-824/5302/10222
Konu : Yazılı soru önergesi

26/05/2014

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30605 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı bulunmamaktadır. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun" ile 20/03/2006 tarihli "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük" hükümleri uyarınca ceza infaz kurumlarında, suçlu olduğuna karar verilen "hükümlüler" ile yargılamaları devam eden "tutuklular" barındırılmaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında sağlık hizmetleri, 5275 sayılı Kanun; Tüzük; Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 45/1 Sayılı Genelge; Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız arasında imzalanan 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol; Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti arasında imzalanan 01/01/2009 tarihli Protokol; Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları arasında imzalanan 19/08/2011 tarihli Protokol hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri kurum revirinde verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmekte; tüm muayene ve tedavi sonuçları kişinin sağlık dosyasına kaydedilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hasteneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte, infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır. Hükümlü ve tutukluların gerekli olan her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Öte yandan, Ceza infaz kurumu personelinin işlediği kötü ve keyfi muamele iddialarıyla ilgili olarak yapılan tüm başvurular hakkında, adli yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idarî yönden ise ilgili birimlerce kanunun öngördüğü işlemler yapılmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

III- A) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 50. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar kullanmanın istisnaları arasında, "Hekimin talimat ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerle,";

2- "Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri" kenar başlıklı 71. maddesinde, "Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.";

3- "Hastaneye sevk" kenar başlıklı 80. maddesinde, "Hükümlünün sağlık nedeniyle hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, kurum hekimi tarafından derhâl bir raporla ceza infaz kurumu yönetimine bildirilir:";

B) Tüzüğün;

1-"Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri" kenar başlıklı 94. maddesinde, "Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.";

2- "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 155. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar kullanmanın istisnaları arasında, "Kurum revirinde veya sağlık kuruluşunda hükümlü hakkında uygulanacak muayene, teşhis ve tedavi sırasında, muayene, teşhis ve tedavi işlemlerinin güvenli bir şekilde yerine getirilmesi için zorunlu görülmesi hâlinde cezaevi tabibi veya hekimin talep ve gözetiminde,";

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

IV- A) 19/08/2011 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları arasında düzenlenen Protokolün, "Muayenelerde güvenliğin ve hasta mahremiyetinin sağlanması" başlıklı 38. maddesinde yer alan; "

1- Ceza infaz kurumu müdürlüğü bulunan yerlerdeki hastanelerde firara karşı engellerin bulunduğu muhafazalı muayene odaları oluşturulur.

2- Hükümlü ve tutukluların hastanelerde muayeneleri, firara karşı, engellerin bulunduğu muhafazalı odalarda yapılır. Jandarma muayene esnasında oda dışında bulunur ve gerekli güvenlik tedbirlerini alır. Doktorun yazılı olarak talep etmesi halinde jandarma muayene odasında bulunur.

3- Ancak, hükümlü ve tutukluların muayene esnasında yaptıkları her türlü mevzuata aykırı talepleri ile ilgili sağlık personeli tarafından anında jandarma devriye komutanına bildirilir.

4- Hastanelerde tutuklu ve hükümlüler için muhafazalı muayene odaları yapılıncaya kadar jandarma muayene odasında bulunur ve doktorla hasta arasında geçecek konuşmaları duymayacak uzaklıkta koruma tedbiri alır.", hükmü gereğince, hükümlü ve tutukluların hastaneye sevklerinin ve muayenelerinin ne şekilde gerçekleştirileceği, sevk ve nakillerden sorumlu olan jandarma birimleri tarafından belirlenmekte olup, bu çerçevede hükümlü ve tutukluların firar etmemesi amacıyla gerekli güvenlik tedbiri alınmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

B) Jandarma Genel Komutanlığının Ceza İnfaz Kurumu ve Tutukevlerinin Dış Koruması ile Sevk ve Nakil Yönergesinde, "Hükümlü ve tutukluların sevk ve nakli sırasında kaçmalarını önlemek amacıyla kelepçe takılması, sevk edilenin koluna girilmesi, yeter sayıda personel ile etrafında çember oluşturulması gibi sağlığa zarar vermeyecek şekilde gerekli bütün önlemlerin jandarma tarafından alındığına yer verilmiştir."

Tutuklu ve hükümlülerin sağlık kuruluşlarına sevk işlemleri ile muayene ve tedavileri sürecindeki gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve hasta mahremiyetinin sağlanması konularında, Bakanlığımızın uygulamaya yönelik bir görev ve takdir yetkisi bulunmamakla birlikte, sevk ve güvenlikten sorumlu görevliler tarafından yukarıda değinilen Protokol hükümleri doğrultusunda işlem yapılmaktadır.

V- Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta ;

1- Soru önergesinde adı geçen tutuklunun kurumda yapılan muayenesi neticesinde Tekirdağ Devlet Hastanesi göz polikliniğine sevk edildiği; burada uzman hekim tarafından muayenehaneye alındığı ancak, hekim tarafından hasta sevk evrakına "ölçüm odasında kelepçeli ölçüm yaptırmayı reddettiği için muayene edilemediğinin" yazıldığı, bunun üzerine tutuklunun muayene edilmeden kuruma getirildiği;

2- Tedavi için hastaneye gönderilen hükümlü ve tutukluların muayene esnasında kelepçelerinin çıkarılmasının jandarma ve muayeneyi yapan doktorun inisiyatifinde olduğu, bu konuda ceza infaz kurumu personelinin herhangi yetkisinin bulunmadığı;

3- Öte yandan, adı geçen tutuklunun konuyla ilgili olarak kurum aracılığıyla herhangi bir makama şikâyet başvurusunda bulunmadığı; görevli kurum personeli yönünden, şartları oluşmadığından idarî yönden soruşturma yoluna tevessül edilmediği,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan